

**SAMPLER
SÈRIES**

6 D'ABRIL

SALA 2 ORIOL MARTORELL

**48 VARIATIONS
FOR TWO PIANOS**

MARK KNOOP I RODERICK CHADWICK

AMB EL SUPORT DE:
Sabadell
Fundació

PROGRAMA DE MÀ

JOHN MCGUIRE
(California 1942)

48 VARIATIONS FOR TWO PIANOS

(1976 - 1980) - 55

MARK KNOOP, PIANO

RODERICK CHADWICK, PIANO

COMENTARI

per Arnau Horta

L'any 1976, Walter Zimmerman va viatjar als Estats Units per entrevistar alguns dels compositors que més l'havien influenciat. L'objectiu del viatge, explica, era «descobrir allò que tots aquests

compositors tenien en comú malgrat les seves diferències». John Cage, Alvin Lucier, Morton Feldman, Beth Anderson, Pauline Oliveros o Christian Wolff van ser algunes de les persones amb qui Zimmerman va conversar durant el seu viatge. El recull de totes aquestes entrevistes es va convertir en el llibre *Desert Plants*, una obra de referència que testimonia com cap altra l'esperit de l'avantguarda musical americana de l'època. John McGuire (Artesia, Califòrnia, 1942) també va ser un dels entrevistats. Les seves respostes, però, les va escriure en una carta enviada des d'Alemanya, on s'havia traslladat uns anys abans per estudiar amb Krzysztof Penderecki i Karlheinz Stockhausen.

Si Zimmerman havia decidit viatjar als Estats Units des d'Alemanya per entrevistar alguns dels seus compositors més admirats, McGuire havia fet la mateixa travessia en sentit contrari per conèixer de primera mà algunes de les grans figures de la nova música europea. Durant els anys setanta, va estudiar composició algorítmica amb Gottfried Michael Koenig i música electrònica amb Hans Ulrich Humpert. L'any 1976, va escriure *Pulse Music*, el seu primer treball per a cinta magnètica. A aquesta peça, la va seguir *Pulse Music II*, escrita l'any 1977 per a quatre pianos i una petita orquestra, i un any després, *Pulse Music III*, de nou per a cinta magnètica. Encara que es tracta d'una composició radicalment diferent pel que fa a la tècnica i l'estil, *48 Variations for two pianos* pertany al mateix període que *Pulse Music* i guarda algunes semblances amb les tres parts d'aquesta composició, potser la més coneguda de McGuire.

La música de McGuire s'ha descrit sovint com una síntesi entre les tècniques de composició serial i les estructures repetitives del minimalisme nord-americà. Tal com assenyala Paul V. Miller en el text que acompanya la nova edició de *Pulse Music* (publicada recentment en la seva versió íntegra a través del segell Unseen Worlds), el serialisme i el minimalisme semblen estar basats en uns principis gairebé antagònics. La música serial, escriu Miller, es basa en una sèrie de «maniobres tècniques més aviat opaques i complexes textures sonores»; el minimalisme, en canvi, es basa en «processos transparents a l'oïda que no amaguen els seus mecanismes interns». Però, tal com assenyala Miller, quan es tracta de la música de McGuire aquesta distinció no resulta tan evident.

Kevin Volans, un altre alumne de Stockhausen i un dels representants de la denominada Escola de Colònia juntament amb McGuire, Clarence Barlow, Gerald Barry o el mateix Walter Zimmerman, situa aquesta voluntat de difuminar i sintetitzar les formes del serialisme amb les del minimalisme en el marc del moviment que a mitjans dels setanta va rebre el nom de Nova Simplicitat. «En aquella època semblava que només es pogués triar entre les asimetries de la música atonal i les simetries repetitives del minimalisme. Els compositors de la Nova Simplicitat fèiem servir la dinàmica i la resta de paràmetres musicals d'una manera estructural. Érem compositors estructurals, no expressionistes», explica Volans per descriure l'*ethos* d'aquest moviment que, tal com passava a l'escena nord-americana en aquells mateixos anys, estava format per compositors amb idees i estils d'allò més diferents.

48 Variations for two pianos posa de manifest aquest caràcter estructural (o més aviat postestructural) de la música de McGuire. Els gràcils arabescos d'aires impressionistes que resulten del diàleg entre els dos pianos funcionen com una imatge calidoscòpica feta de relacions tonals i atonals que es desconstrueixen i es reconfiguren a cada segon. Immers en aquest espai sonor multidimensional, l'oïent es veu abocat, en paraules del mateix McGuire, a una «indeterminació perceptiva» que l'obliga a identificar i restablir de manera dinàmica les seves pròpies relacions entre els diversos plans continguts a l'interior de la peça. L'experiència d'escoltar *48 Variations for two pianos* s'assembla a la d'endinsar-se en un laberint de miralls:

una travessia plena de sorpreses i poques certeses que no té per finalitat conduir-nos a un punt determinat sinó fer-nos dubtar i fascinar-nos amb les infinites possibilitats sonores que anem descobrint al llarg d'un camí que podríem seguir transitant fins a l'infinit.

AMB EL SUPORT DE

B Sabadell
Fundació